

Loovtööde juhend

Sisukord

Üldosa	3
1. LOOVTÖÖ PROTSESSIS OSALEJAD JA NENDE ÜLESANDED	3
1.1. Juhendaja ülesanded:	3
1.2. Õpilase ülesanded	4
2. LOOVTÖÖ KOOSTAMISE ETAPID	4
2.1. Teema valik.....	4
2.2. Loovtöö osad ja vormistamine.....	4
2.3. Loovtöö kirjaliku osa üldnõuded	4
2.4. Loovtöö osade järjekord	5
2.6. Loovtööde liik:.....	6
2.5. Loovtöö esitlemine.....	8
Lisa 1. TIITELLEHE PAIGUTUS	9
.....	9

Üldosa

Vabariigi valitsuse 2011. a kinnitatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatakse, et kool korraldab põhikooli III kooliastmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Alates 1. septembrist 2013 on loovtöö sooritamise põhikooli lõpetamise tingimuseks. Loovtöö sooritavad ja kaitsevad riikliku õppekavaga õppijad, lihtsustatud õppekavaga õppijad loovtööd ei soorita. Narva Paju Koolis teevad loovtöö 7.klassi õpilased.

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Loovtöö vormid võivad olla näiteks uurimus, etendus (näidend, pantomiim, dramatiseering, kirjanduslik eneseväljendus, tantsuetendus jne); kunstilooming (joonistus, koomiks, maal, graafika, skulptuur, keraamika, fotomontaaž, videofilm, animatsioon, disainitöö, käsitööese, tegevuskunsti esitlus, moekollektsioon jne), helilooming, kooli, klassi või muu sündmuse organiseerimine ja läbiviimine, ajalehe koostamine, spordiprojekt, keskkonnaprojekt, arvutiprogramm, veebileht, õppematerjali koostamine vm. Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Loovtöö esitlemine toimub maikuus. Loovtöö koostamine:

- aitab arendada loomingulist algatusvõimet;
- arendab koostöö- ja iseseisva töö oskust;
- toetab esinemis- ja eneseväljendamisoskust;
- lisab õpimotivatsiooni ja kriitilise mõtlemise oskust;
- õpetab nõuetekohast vormistamise oskust;
- õpetab koguma ja analüüsima teemakohast kirjandust ja algallikaid.

Õpilaste ja õpetajate jaoks koostatud juhend on mõeldud abivahendiks loovtöö koostamiseks ja vormistamiseks.

Uurimis- ja praktilise töö keeleks on korrektne keelekasutus. Stiil on mitteemotsionaalne, selge, ilmikas, kompaktne ja grammatiliselt õige. Keelekasutus on ühtlane kogu töö vältel. Tekst peab moodustama terviku, olema hõlpsasti loetav.

Kirjutamisel tuleb lähtuda järgnevast:

- korrektne ja loogiline keelekasutus,
- üldtunnustatud terminoloogia ja lühendite kasutamine,
- paljusõnalisuse, sõnakorduste ja võõrsõnadega liialdamise vältimine,
- kõne- ja konspektistiili, liigse lakoonilisuse vältimine,
- slängi ja üliemotsionaalsete väljendite vältimine.

Loovtöö peab olema mitte rohkem kui 10 lk (tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, kokkuvõtte, kirjanduse nimekiri)

Loovtöö hinne/hinnang kantakse lõputunnistusele.

1. LOOVTÖÖ PROTSESSIS OSALEJAD JA NENDE ÜLESANDED

1.1. Juhendaja ülesanded:

- aitab valida teemat ja on loovtöö koostajale toeks;
- nõustab töö planeerimisel ja tegevuskava koostamisel;

- annab suuna teemakohase kirjanduse ja allikate otsimiseks;
- konsulteerib õpilast loovtöö käigus;
- kontrollib töö valmimist vastavalt kalenderplaanile;
- suunab töö sisulist ja kirjalikku vormistamist;
- nõustab kaitsmiseks ettevalmistamisel;
- täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- hindab õpilase töö protsessi.

1.2. Õpilase ülesanded

- valib teema;
- koostab koos juhendajaga töö teostamise plaani;
- otsib teemakohast kirjandust ja allikaid ning kogub ja analüüsib materjali sisuliselt;
- annab perioodiliselt juhendajale aru loovtöö käigust;
- esitab klassijuhatajale valmis töö koos juhendaja allkirjaga ühes eksemplaris detsembris;
- vastutab töös esitatud andmete õigsuse eest;
- vormistab töö nõuetekohaselt;
- kaitses tööd suuliselt kaitsmiskomisjoni ees, valmistab ette korrektse esitluse/ettekande milles sisaldub ülevaade loovtööst, tööprotsessist. Esitluse pikkus piirdub 6–12 slaidiga. Ettekande kestus on umbes 5-7 minutit.

2. LOOVTÖÖ KOOSTAMISE ETAPID

2.1. Teema valik.

Töö teemad pakuvad välja aineõpetajad või õpilane. Õpilane valib teema erinevate õppeainete ja valdkondade ning loovtöö liikide vahel, lähtudes oma võimetest, kogemustest ja huvidest ning järgides juhendaja soovitusi. Oluline on töö ajakohasus. Silmas tuleb pidada nii töö koostamise eesmärki kui ka töö koostamiseks kasutada olevat aega. Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks on 15 tundi, mis sisaldab nii juhendajaga kohtumisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd. Õpilane valib teema oktoobris ning esitab valiku juhendaja nõusolekuga klassijuhatajale.

2.2. Loovtöö osad ja vormistamine

Loovtöö struktuur ja osad sõltuvad loovtöö liigist (õpilasuurimus, kunsti-, projektitöö või muusikateos). Õpilasuurimus on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile ning uurimistööle ei lisata eraldi juurde kirjaliku osa tööprotsessi kohta. Kunsti- ja projektitöö ning muusikateose puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa. Kirjalik osa peab sisaldama töö eesmärki. Samuti tuleb anda ülevaade töö etappidest ning hinnang oma tööle.

2.3. Loovtöö kirjaliku osa üldnõuded

- loovtöö kirjalik osa vormistatakse arvutil Wordi dokumendina ja esitatakse kas paberkandjal või elektrooniliselt pdf- vormingus;
- töö peab olema liigendatud peatükkideks ja vajadusel ka alapeatükkideks, mis on tähistatud araabia numbritega;
- töö trükitakse valge lehe ühele poolele formaadis A4 (297x210mm);

- tiitelleht kirjutatakse samas keeles, mis töö;
- kasutada tuleb kirjatüüpi Times New Roman, kirja suurus 12, reavahet 1,5. **Esimese taseme** pealkirjad (nt sissejuhatus, sisukord, kokkuvõte ja töö suured sisupeatükid) kirjutatakse läbivalt suurte tähtedega, teksti suuruseks on 16 tähepunkt. **Teise taseme** pealkirjad on suurusega 14 tähepunkt;
- tekstis esinevad võõrkeelsed mõisted tuleb panna kaldkirja;
- lehekülje number paikneb lehe allääres keskel, tiitellehte ei nummerdata;
- lõigu järel kasutatakse lõiguvahet (6pt);
- loetelu sees ei jäeta lõiguvahet (6pt);
- tekst peab olema joondatud äärest ääreni (justify ehk rööpjoondus);
- taandrida ei kasutata;
- töö iseseisvaid osi (sissejuhatus, töö etappide kirjeldus, kokkuvõte, kasutatud kirjandus) alustatakse eraldi leheküljelt;
- kirjavahemärk käib kohe peale sõna lõppu, kirjavahemärgile järgneb tühik;
- pealkirjad peavad olema korrektsed, sõnu ei poolitata, lühendeid ei kasutata;
- pealkirjade järele punkti ei panda;
- lehekülje lõppu ei tohi jääda ainult pealkiri;
- pealkirja ja teksti vahele jäetakse kaks tühja rida;
- peatüki ja alapeatüki vahele jäetakse kaks tühja rida;
- tekstis esinevad illustratsioonid varustatakse allkirjaga (Joonis/Tabel 1 ja selgitav tekst, mis on kujutatud illustratsioonil). Joonistele ja teistele näitlikustavatele materjalidele tuleb tekstis viidata (nt Joonisel 1 on näha ...; vt Tabel 1). Antud materjalid peavad esinema nende tekstis mainimise järjekorras.
- sisukord peab olema koostatud automaatselt, kasutades tekstitöötlusprogrammi võimalusi;
- kõik teiste autorite tööd peavad olema viidatud (teksti sees autori nimi ja aasta- (Ivanov, 2019), töö lõpus on toodud ära kõik kasutatud allikad.

2.4. Loovtöö osade järjekord

- **tiitelleht.** Tiitellehel on märgitud: õppeasutuse nimetus, õpilase ees- ja perekonnanimi, õpilase klass, töö pealkiri, töö liik, juhendaja(te) andmed, töö tegemise koht ja aasta.
- **sisukord.** Sisukorras esitatakse töö osade loetelu koos leheküljenumbritega. Loetletakse, kuid ei nummerdata sissejuhatus, kokkuvõtet, kasutatud allikaid ja lisasid. Sisukorras ei kajastata kirjet „Sisukord”.
- **sissejuhatus.** Loovtöö sissejuhatuses tutvustatakse lühidalt (kuni 1 lk) valitud teemat ja selle aktuaalsust, püstitatakse probleemi, hüpoteesi, seatud eesmärgid, sõnastatud uurimisküsimusi ja uurimisülesandeid. Iseloomustatakse kasutatud allikaid ning töö ülesehitust.
- **sisu** (peatükid ja alapeatükid). Põhikooli õpilaste loovtöö peab näitama, et õpilane oskab töötada erinevate allikmaterjalidega, viia läbi küsitlust või koguda andmeid, saadud tulemusi analüüsida ning teha kogutud informatsiooni põhjal järeldusi. Kui loovtööd tehakse mitmekesi, tuleb sisus tuua välja iga õpilase roll ja panus. Teoreetilise taustaga tutvumine tähendab, et uuritakse, kas ja milliseid töid on varasemalt selles valdkonnas tehtud. Ülevaade varasematest töödest aitab valdkonnaga tutvuda, aitab meetodite valikul (nt kas teha küsitlus, intervjuu, vaatlus). Lisaks aitab see uurimisprobleeme täpsustada ja

uurimisküsimusi sõnastada. Tausta uurides selgub, kas ja milliseid hüpoteese püstitada (võib-olla on juba sinu esialgne hüpotees kellegi teise töös kinnitust saanud või ümber lükatud).

- **kokkuvõte.** Kokkuvõte ja sissejuhatus peavad kokku kõlama st kokkuvõttes antakse vastused sissejuhatuses püstitatule. On arusaadav ja andma piisava ülevaate tööst. Kokkuvõttes esitatakse lühidalt olulisemad tulemused. Jälgitakse, kas sissejuhatuses püstitatud probleemid leidsid lahenduse. Lahenduse puudumisel tuuakse esile lahendamatus põhjused. Kokkuvõttes ei püstitata uusi probleeme ega viidata allikatele. Kokkuvõttes ei tohi olla uusi, eelnevas tekstis esitamata andmeid. Vajadusel võib viidata joonistele ja tekstitabelitele. Praktilise töö ja ürituse puhul antakse autoripoolne hinnang kogu protsessile ja ülevaade sissejuhatuses püstitatud probleemi lahendustest. Kokkuvõttes tänatakse juhendajat ja teisi töö valmimisele oluliselt kaasa aidanud isikuid.
- **Kasutatud allikad.** Allikatele viitamine ja allikate kirjeldamine on kohustuslik. Kasutatud allikate loetelus esitatakse kõik töös viidatud allikad. Materjali, mille autor küll läbi töötas, kuid mida loovtöö lõpptekstis otseselt ei ole kasutatud, viidetes ei lisata. Kasutatud allikad esitatakse loetelus autorite perekonnanimede tähestikulises järjekorras. Ühe autori tööd reastatakse ilmumisaasta alusel (uuemad tööd tagapool). Allikad, millel autorit ei ole, tuuakse kasutatud allikate loetlus välja pealkirja esimese sõna järgi. Autoriteta allikad on näiteks seadused. Sellisel juhul viidatakse töö tekstis sulgudes allika pealkirjale või pikema pealkirja puhul esimestele sõnadele. Olulised on kaks põhimõtet: viitamine toimub tööd läbivalt sama süsteemi järgi; allika kirjelduse põhjal on lugejal võimalik allikas üles leida.
- **lisad,** praktilise töö näidis, töö tulem vms. Lisad sisaldavad töö põhiosa täiendavaid, illustreerivaid materjale (nt küsimustikud, suuremahulised tabelid, joonised, fotod jm). Lisad nummerdatakse, kui neid on rohkem kui üks, araabia numbritega ja pealkirjastatakse. Iga lisa kohta peab töö sisus olema viide. Lisad on paigutatud neile viitamise järjekorras. Tuleb tähele panna, et töö tekstiosa peab olema loetav ja arusaadav ka ilma lisasid vaatamata. Iga lisa peab algama uuel leheküljelt. Tabelil on pealkiri. Joonisel on allkiri.

2.6. Loovtööde liik:

Loovtöö - üritus

Ürituse läbiviimise puhul algab analüüs juba ürituse tarbeks tehtud ettevalmistuste kirjeldamisest. Seejärel antakse ülevaade läbiviidud üritusest ning lõpuks ka hinnang ürituse õnnestumise kohta etapiti: **Ettevalmistused ürituse läbiviimiseks.**

- millal alustasid ürituse planeerimist;
- kas ja kui suur on ürituse eelarve;
- millised tegevused planeerisid ürituse jaoks;
- kust leidsid inspiratsiooni;
- kas ja kuidas teavitasid sihtrühma ürituse toimumisest;
- millised abivahendid on vajalikud ürituse läbiviimiseks (muusika, vahendid mängudeks, ruumipaigutusega seotud asjad, dekoratsioonid, toidunõud jms);
- kes ja kuidas aitasid üritust kavandada.

Ürituse läbiviimine:

- millal üritus toimus, kaua kestis;
- millised olid vahetult enne ürituse algust tehtud ettevalmistused;
- kirjeldused ürituse tegevustest (mängud ja nende lühike kirjeldus, viktoriinid, esinejad jne);

- kes ja kuidas aitasid üritust läbi viia.

Tegevused pärast üritust:

- koristamine;
- hinnang läbiviidud üritusele;
 - o milline oli üritusel osalejate tagasiside (võib läbi viia ka väikse küsitluse);
 - o mis õnnestus;
 - o mis oleks võinud olla paremini, protsessi käigus tekkinud kitsaskohad;
- soovitusel teistele, kes hakkavad läbi viima samalaadset üritust.

Loovtöö - küsitlus/vaatlus

Ülevaade sihtrühmast / valimist koos demograafiliste andmetega.

- Millal küsitlus läbi viidi, kellega? Kui palju oli vastajaid, vajadusel sooliselt? Millist vahendit kasutati küsitluse läbiviimiseks (küsitlus paber kandjal, virtuaalne keskkond).
- Keda / mida vaadeldi? Mis perioodil? Milliste tulemusteni jõuti?

Tulemused tuleb anda teadusliku kirjanduse jaoks väljakujunenud stiilis (kiretult, lakooniliselt ja täpselt) nende tähendust kommenteerimata. Tulemuste näitlikustamise huvides kasutatakse tabeleid, jooniseid, skeeme, fotosid ja diagramme. Ülevaatlikumad tabelid paigaldatakse töö põhiosas, üksikasjalikumad aga tavaliselt lisadesse.

Arutletakse tulemuste üle, võrreldakse neid teiste autorite analoogsete uurimuste tulemustega (võimalusel korral teoreetilise materjaliga tutvumise käigus leitud infoga), analüüsitakse nende omavahelise lahkumise võimalikke põhjusi. Arutletakse võimalike vigade üle. Tehakse tulemuste põhjal üldistusi ja järeldusi, püstitatakse uusi hüpoteese, mida oleks vaja tulevikus testida või uurida.

Loovtöö - intervjuu

Keda intervjueriti? Millal? Kus? Kui kaua intervjuu kestis? Tulemused kirjeldatakse jutustusena.

Loovtöö - Praktiline töö

Omaloominguliste tööde (nt muusikapala kirjutamine, video või filmi loomine, maalimine, meisterdamine) puhul tuleb loovtöös välja tuua allikad, mis on olnud inspiratsiooniks (nt mööblieset ehitades on inspiratsiooniks internetist leitud pilt; filmi loomisel on eeskujuks mõni kuulus film; muusikapala loomisel on eeskujuks mõni artist ja muusikastiil, mida ta viljeleb jne).

Praktilise töö sisuks on tööprotsessi kirjeldamine ning illustreerimine fotomaterjaliga, mis annab ülevaate töö valmimise etappidest:

- tööks valitud materjali, tehnikate, vahendite kirjeldus ja põhjendus (mis on nende eelised teiste ees);
- praktilise töö eelarve juhul, kui on rahalisi väljaminekuid;
- ettevalmistuste kirjeldamine (kavandi, mustandi, stsenaariumi vms loomisprotsessi kirjeldamine);
- kuidas nägi välja põhitöö valmimine ja kaua see aega võttis (ideaalsel juhul on kõik see olemas loovtööpäevikus);
- kirjeldada tööprotsessi selliselt, et lugejal tekiks ettekujutus töö mahust (nt mingi keerulisema elemendi joonistamine; filmi puhul kui kaua võttis aega mõne eriti keeruka stsiooni lavastamine; mõne eseme valmistamisel detailide viimistlemine vms), illustreeri

- fotomaterjaliga;
- millised raskused tekkisid töö käigus ja kuidas said neist üle;
- milliseid muudatusi tegid oma töös võrreldes esialgse plaaniga.

2.5. Loovtöö esitlemine

Loovtööde esitlemine toimub üks kord õppeaastas. Esitlus toimub vähemalt 3-liikmelise komisjoni ja õpilaste ees (komisjoni koosseisu määrab kooli juhtkond). Juhendaja otsustab töö lubamise esitlemisele. Loovtöö esitlemine seisneb õpilase lühiettekandes ja küsimustele vastamises. Esitlus peab olema arusaadav ja tooma välja peamise. Tähtis on esinemisoskus (soovitatavalt peast) kui ka kompetentsus küsimustele vastamisel. Soovitav on kasutada näitlikku abimaterjali (nt stendiettekanne, multimeedia, audiovisuaalsed materjalid jm). Ettekande pikkus on 5 kuni 7 min. Küsimustele vastatakse ettekande lõpus. Kui töö on valminud rühmatööna, siis osalevad esitlusel kõik rühma liikmed.

Esitluse sisu:

- Pöördumine – “Austatud kaitsmiskomisjoni esimees, liikmed, juhendaja, ...” / “Austatud kaitsmiskomisjon, lugupeetud kohalviibijad”
- Enese tutvustamine – mina olen ...
- Töö teema ...
- Põhjendab loovtöö eesmärki ja teema valikut. Tutvustab kasutatud meeto(dit)deid vms (graafikud, tabelid jne)
- Põhilised tulemused, milleni jõudsite, kas eesmärk täideti, jne.
- Juhendajate tänamine
- Lõpetuseks öelda “aitäh” või “täna kuulamast!”

Esineja riietus peab olema korrektne. Uurimistöö töö kaitsjale annab sõna kaitsmiskomisjoni esimees.

Lisa 1. TIITELLEHE PAIGUTUS

Narva Paju kool

Maria Sokolova

7.a

Liikumismängud

Loovtöö

Juhendaja: Irina Ivanova

Narva, 2024